

10 / 2024

N° 36

RAJNY
październik
KULTURY

ISSN 2720-2259

Teatr Mały otwiera drzwi

Jacek Cygan na XI LOGOS FEST

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

weź mnie ze sobą!

BEZPŁATNY tyski miesięcznik kulturalny

Słowem wstępu

Jak podobno mawiał Alfred Hitchcock, zacząć należy od trzęsienia ziemi, a potem napięcie ma stale rosnąć. Tę parafrazę z powodzeniem można zastosować do tego, jak rozwija się rozpoczęty we wrześniu nowy sezon artystyczny w Tychach.

W swojej wyremontowanej siedzibie wznowił działalność Teatr Mały. Budynek był w remoncie od kwietnia 2023 roku, a efekty półtorarocznych prac widzowie mogli po raz pierwszy podziwiać 14 września, podczas Nocy Teatrów Metropolii. Na odnowionej scenie pojawiła się Krystyna Janda! Ale ta petarda to było właśnie tylko początkowe „trzęsienie ziemi”.

Teatr przygotowuje na październik kolejną edycję LOGOS Fest, tym razem poświęconą twórczości Jacka Cygana. Będzie to edycja o tyle wyjątkowa, że po raz pierwszy jej patron będzie obecny podczas finałowego widowiska muzycznego *Goethe. Profil podwójny*. W Tychach pojawi się też Zbigniew Zamachowski, który wciela się w postać tytułową w dramacie autorstwa Jacka Cygana *Leopold*. Jeśli dodać do tego zbliżające się jubileusze – sześćdziesięciolecia Teatru Małego oraz 50. edycję Tyskich Spotkań Teatralnych, nie ma wątpliwości, że przed nami kolejne „wstrząsy”.

Następna petarda w naszym kalendarium to oczywiście festiwal Auksodrone. Orkiestra AUKSO jak zwykle zaprosiła do Tychów przedstawicieli najciekawszych zjawisk muzyki współczesnej, jazzowej i elektronicznej. Podczas festiwalu będzie miała miejsce premiera kolejnej opery Alka Nowaka do libretta Marcina Wichy.

Druga połowa października to naturalnie Śląska Jesień Gitarowa. Do Tychów zawiatają mistrzowie gitary i największe talenty wśród młodych wykonawców z całego świata. To będzie prawdziwa uczta dla miłośników tego instrumentu.

Tak, w dużym skrócie, wygląda nasz październikowy kulturalny rozkład jazdy. Napięcie rośnie, a kulturalne pociągi dużych prędkości nie zwalniają. Oby tylko nie zabrakło Wam czasu na przesiadki.

Sylvia Witman

Wydawca: Miejskie Centrum Kultury w Tychach, ul. Bohaterów Warszawy 26, 43-100 Tychy, tel. 32 438 20 61, e-mail: redakcja@mck.tychy.pl **Redaktor naczelna:** Sylvia Witman, e-mail: ramykultury@kultura.tychy.pl **Zespół:** Daria Gawrońska, Agnieszka Lakner, Małgorzata Król, Justyna Stolfik-Binda **Korekta:** Agnieszka Tabor **Layout:** Aleksandra Krupa i Bartek Witański Blank Studio, Marcin Kasperek KlarStudio **Skład i łamanie:** Marcin Kasperek KlarStudio **Druk:** Drukarnia AAPrint, Mikołów **Nakład:** 3000 egz. **Foto na okładce:** Hanna Prus

Weekend seniora z kulturą 2024

NIE PRZEGAP

Na pierwszy weekend października tyskie instytucje kultury przygotowały specjalną ofertę z myślą o starszych odbiorcach. To już kolejna edycja akcji *Weekend seniora z kulturą*, zainicjowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Celem akcji jest zachęcenie starszych osób do aktywniejszego uczestnictwa w życiu kulturalnym. W dniach 5 i 6 października w wielu miastach w Polsce, w tym także w Tychach, odbędą się warsztaty, koncerty, spotkania i pokazy filmowe, na które zapraszamy seniorów.

Muzeum Miejskie w Tychach przygotowało na tę okazję spotkanie *Pamiętamy o ogrodach* – rozmowy o pamięci i naturze, towarzyszące wystawie *Garden party – irysy Doroty Wejchert*, w sobotę, 5 października w dwóch turach: o godz. 11.00 i 15.00. Na spotkania obowiązują zapisy (telefon: 887 450 212 lub e-mail: k.grobelna@muzeum.tychy.pl).

Miejskie Centrum Kultury w Tychach, także 5 października, organizuje warsztaty artystyczne *Jesiennie wianki i krasnale*, przeznaczone dla seniorów i ich wnuków. Na zajęcia w formule twórczej, międzypokoleniowej zabawy Centrum Kultury zaprasza w dwóch grupach, o godz. 10.00 i 12.00. Tu także obowiązują zapisy (numer telefonu: 691 770 344).

Propozycję dla seniorów ma także Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach. 5 października w Mediatece odbędzie się pokaz filmu *Kupiliśmy zoo* (2011) w reż. Camerona Crowe'a (godz. 10.00). Zaraz po nim (ok. godz. 12.00) dziadkowie i ich wnuki będą mogli wziąć udział w swobodnym budowaniu z klocków lego w ramach zajęć *Klockowe pokolenia*. (Zapisy: 32 438 04 81).

Prawdziwą gratką na ten weekend przygotowała AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy. Na seniorów czeka pula 30 bezpłatnych wejściówek na koncerty organizowane w ramach festiwalu Auksodrone 2024, 5 i 6 października (więcej informacji o koncertach w naszym kalendarium oraz na stronie 8). Aby otrzymać wejściówkę, należy się skontaktować z organizatorem (e-mail: aukso@aukso.pl, telefon: 48 32 479 19 50).

Sylvia Witman



foto: Tomasz Janus

Zbigniew Herbert w dialogu z muzyką

POLECAMY

Sonos Kwartet to istotny element tyskiej orkiestry AUKSO, w swojej twórczości łączący różne tony, stylizyki i nastroje, od fletu przez skrzypce, altówkę po wiolonczelę. Jest to zespół złożony z instrumentalistek, które spajają kameralistykę ze współczesną muzyką. Poszukując nowych form wyrazu i odkrywając nieoczywiste połączenia między różnymi gatunkami sztuki, artystki realizują projekt *Herbert 3.0 kameralnie*, łączący abstrakcyjność muzyki z przekazem poezji, co kreuje unikalną przestrzeń artystycznego dialogu.

Rok 2024 jest ważną rocznicą setnych urodziny Zbigniewa Herberta, jednego z najwybitniejszych polskich poetów. Twórczość, pełna refleksji, ironii i głębokiej analizy ludzkiej kondycji stanowi wyzwanie dla każdego artysty, który pragnie przekazać jej esencję w innej formie niż słowo pisane. W odpowiedzi na ten jubileusz Sonos Kwartet, wspólnie z zaproszonymi gośćmi, Czesławem Mozilem oraz Miłozsem Wośko, stworzył projekt *Herbert 3.0 kameralnie*. Poezja Herberta spotyka się tu, i osadza filozoficzny przekaz, z muzyką współczesną, która daje twórczości poety nowe życie i nową interpretację.

Projekt zostanie zaprezentowany w przestrzeni Tichauer Art Gallery, gdzie odbiorcy będą mogli doświadczać jednocześnie poezji, muzyki i sztuk wizualnych. Synergia różnych dziedzin ludzkiej kreatywności tworzy wyjątkową, synestetyczną atmosferę, która oddaje wielowymiarowość twórczości Herberta. Sonos Kwartet, Miłoz Wośko oraz Czesław Mozil podejmują próbę nie tylko muzycznego opracowania wierszy Herberta, ale także stworzenia płaszczyzny wzajemnego przenikania sztuki, otwierając nowe możliwości odczytania poezji.

Na koncert składają się utwory napisane specjalnie jako odpowiedź na wiersze Zbigniewa Herberta, zaaranżowane przez Miłozsa Wośko. Można usłyszeć, dojrzeć i przejść wraz z artystami przez wyjątkową miksturę,

złożoną z harmonii brzmienia fortepianu, subtelnego dialogu kwartetu i refleksyjnej, czulej propozycji wokalne Czesława Mozila. Eteryczne aranżacje przeplatają się z emocjonalnymi interpretacjami wokalnymi, które stoją w kontraście z kwintesencją poezji Herberta, co nadaje nowego wymiaru egzystencjalnej estetyce wierszy. Rytmika muzyki i poezji spotykają się w pół drogi dzięki kompozycjom, które przejawiają nowe sensy w muzycznym kontekście.

Czesław Mozil, znany z oryginalnego stylu wokalnego, kształtowanego w zespołach Tesco Value i Czesław Śpiewa, wnosi do projektu wyjątkową wrażliwość. Jego charakterystyczna barwa głosu szuka nowego kontekstu dla poezji Herberta w zakresie ironii, która wielokrotnie znajdowała swoje miejsce w balansie pomiędzy biegunami powagi i żartu, patosu i prostoty.

Miłoz Wośko to artysta, który łączy klasyczną szkołę kompozytorską z nowoczesną myślą muzyczną. Jego kompozycje charakteryzują się subtelnym prowadzeniem harmonii, gdzie muzyka nie dominuje nad słowami, ale je uzupełnia, podkreśla emocje i nastroje płynące z poezji Herberta. W połączeniu z melodycznym wyczuciem Czesława Mozila, Wośko tworzy aranżacje, które są zarazem intymne i monumentalne – idealnie oddają wieloaspektowość twórczości poety.

Sonos Kwartet, z korzeniami w muzyce klasycznej, wnosi do projektu elementy kameralistyki oparte na precyzyjnym wykonaniu i doskonałym zgraniu instrumentalnym. Poezja Herberta, pełna intelektualnej głębi, zyskuje nowe znaczenie – muzyka kwartetu smyczkowego, subtelnie rozwijająca wątki harmoniczne, jest nie tylko tłem, ale dialogiem, który uwydatnia słowa poety, nadając im nową, emocjonalną intensywność.

Muzyka prowadzi słuchacza przez literacki świat Herberta. Sonos Kwartet tworzy harmoniczny background niejako w kontraście z intensywnymi emocjami płynącymi z interpretacji wokalne. Melodie Wośko uzupełniają przekaz harmoniczny, budując kontekst wierszom, które stają się uniwersalnymi opowieściami o kondycji człowieka.

Przeźren Tichauer Art Gallery, gdzie planowany jest koncert (szczegóły wkrótce), wzbogaci to artystyczne doświadczenie. Odbiorcy, oprócz obcowania z muzyką i poezją na żywo, będą mieli możliwość kontemplacji sztuk wizualnych dzięki dwóm teledyskom, zarejestrowanym w ramach projektu Tyski Bank Kultury 2024, które pozwolą na pełniejszy odbiór tekstów Herberta oraz na głębsze zanurzenie się w ich treści.

Projekt *Herbert 3.0 kameralnie* zapowiada się jako jedno z najciekawszych tyskich wydarzeń artystycznych tego roku. Dzięki połączeniu muzycznej tradycji z jazzową i popową wrażliwością oraz nowoczesnymi interpretacjami poezji artyści tworzą niepowtarzalną sytuację.

Łukasz Folda

Wielkie otwarcie Teatru Małego

WYDARZYŁO SIĘ

14 września 2024 roku po trwającym siedemnaście miesięcy remoncie otworzył swoje podwoje Teatr Mały. Moment ten był niezwykle uroczysty i już od wejścia do foyer czuć było ekscytację widowni, która chwilę później do ostatniego miejsca wypełniła salę widowiskową teatru.

Ale zanim to nastąpiło, widzowie mieli możliwość podziwiać, jak zmieniły się wnętrza, oraz nowe elementy wystroju i organizacji przestrzeni. Projektanci postawili na sprawdzoną i elegancką kolorystykę, łącząc elementy złota, czerwieni i czerni. Przy okazji termomodernizacji wykonano również szereg dodatkowych prac i udogodnień, które, jak choćby nowe fotele czy klimatyzacja w sali widowiskowej, w znaczący sposób podniosą komfort nie tylko widzów, ale także prezentujących się na scenie artystów. Po części oficjalnej i przecięciu czerwonej wstęgi, przez osoby odpowiedzialne i w szczególności zaangażowane w remont, nastąpił długo wyczekiwany moment, kiedy to głos zabrała gwiazda, zdaje się, że najjaśniejsza na firmamencie polskiej sceny, czyli Krystyna Janda. Jej monolog *My way* już od pierwszej minuty porwał publiczność w pasjonującą podróż po nie zawsze łatwym losie aktorki, ale była to też opowieść o Polsce, o czasach, w jakich przyszło jej (nam) żyć, o misji, powołaniu, wreszcie o prawdziwej miłości do Teatru. Artystka nagrodzona została potężnym aplauzem publiczności. Gdy opadła kurtyna, teatr jeszcze długo tętnił życiem, a każdy, kto wychodził z budynku wieczorową porą, mógł podziwiać ozdobny neon, który zawisł na frontowej ścianie przy ulicy ks. kard. Augusta Hłonda 1.

Otwarcie teatru wpisane zostało w obchodzoną tego dnia 14. Noc Teatrów Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, w związku z tym Teatr Mały oprócz wieczornej gali otwarcia przygotował szereg imprez towarzyszących. Wieczór ten był szczególnie także z jeszcze jednego istotnego względu, w rozpoczętym właśnie sezonie 2024/2025 teatr obchodził będzie sześćdziesięciolecie działalności, której początek datowany jest na 17 stycznia 1965 roku.

Jednak na tym nie koniec jubileuszy, gdyż w nadchodzącym sezonie odbędą się także 50. Tyskie Spotkania Teatralne, czyli jeden z najstarszych i najbardziej prestiżowych festiwali teatralnych w Polsce. To, że teatr żyje się na huczne obchody tych rocznic, nie jest dla nikogo tajemnicą, wszak już zapowiedzi pierwszych imprez, które zaanonsowano tego wieczoru, wyglądają imponująco (a jak zapewniał dyrektor sceny – Paweł Drzewiecki – nie wszystkie karty zostały jeszcze odkryte). Czego więc możemy spodziewać się w nadchodzącym sezonie?

Pierwsza atrakcja już za nami – LOGOS Gombrowicza – czyli Miejskie Obchody Roku Witolda Gombrowicza. LOGOS Fest, którego pierwsza edycja odbyła się w roku 2015, to Tyski Festiwal Słowa, którego celem jest ukazywanie najciekawszych zjawisk literackich rodzimej kultury. Motywami przewodnimi poprzednich edycji była twórczość tak wybitnych

artystów, jak m.in.: Agnieszka Osiecka, Marek Grechuta, Jacek Kaczmarski czy Wojciech Młynarski. Warto dodać, że edycja Gombrowicz odbyła się dzięki wsparciu Narodowego Centrum Kultury w ramach programu *Ojczysty – dodaj do ulubionych*. Zatem w dniach od 20 do 23 września na deskach Teatru Małego zaprezentowano trzy różne utwory, ale przy okazji też trzy różne spojrzenia na teksty mistrza z Małoszyc. Pokazy te dobitnie uświadomiły, że twórczość Gombrowicza wraz z upływem czasu nie starzeje się, lecz dalej stanowi doskonale zwierciadło, w którym odbija się ludzka natura, z całym spektrum jej zalet i wad. Kolejno zaprezentowano czytania performatywne *Ślubu* w reżyserii Macieja Dziaczki, *Iwony, księżniczki Burgunda* w reżyserii Pawła Drzewieckiego oraz *Ferdydurke* w reżyserii Aliny Moś.

Wstęp na wszystkie wydarzenia edycji Gombrowicz był bezpłatny. Co ważne, wszystkie czytania zostaną niebawem wydane w formie słuchowisk, które udostępniane będą młodzieży szkolnej jako materiał edukacyjny. Jeśli jednak ktoś przegapił tę edycję imprezy, bo przecież wrzesień jest miesiącem, kiedy sezon urlopowy ma się jeszcze całkiem dobrze, wielkim pocieszeniem jest fakt, że to pierwszy, ale nie ostatni tegoroczny LOGOS.

Już 9 października wystartuje XI edycja festiwalu poświęcona twórczości Jacka Cygana. Pierwszy raz w historii imprezy patronem literackim wydarzenia jest artysta tworzący współcześnie. Co więcej, tyska publiczność będzie miała okazję spotkania się z Jackiem Cyganem podczas finałowego koncertu, już 13 października, kiedy zaprezentowane zostanie widowisko muzyczne *Goethe. Profil podwójny*. Patron tegorocznej edycji jest w tej opowieści nie tylko przewodnikiem, ale także autorem libretta i pieśni, a momentami wciela się w postać Starego Goethego.

Mało kto wie, że Jacek Cygan jest także autorem sztuk teatralnych, o czym będzie można się przekonać pierwszego dnia festiwalu, kiedy to krakowski Teatr Stu zaprezentuje *Leopolda* w reżyserii Krzysztofa Jasińskiego. Spektakl ten to malowany muzyką, niezwykle barwny portret „ostatniego klezmera Galicji” – Leopolda Kozłowskiego-Kleinmana. Na scenie w rolach głównych zaprezentują się Zbigniew Zamachowski i Weronika Krystek.

Trzeci dzień festiwalu to wyczekiwana każdego roku produkcja własna Teatru Małego, która jest zawsze wyśmienitą okazją do spotkań lokalnych artystów z uznanymi już w kraju twórcami. W widowisku muzycznym *Zrobimy sztorm* zaprezentowane zostaną te bardziej i mniej znane utwory Jacka Cygana, przeznaczone jednak dla nieco młodszego odbiorcy. Wydarzenie to będzie miało charakter stricte rodzinny, a sceniczny sztorm tego dnia robić będą: Gaba Kulka, Jucho, Basia Derlak, Iwona Lorranc, Paweł Drzewiecki, Krzysztof Kulbicki, zespół Trzy Dni Później oraz Międzypokoleniowy Chór Tyszan. Członkami chóru są osoby zakwalifikowane do projektu podczas castingu, który odbył się 7 września w Teatrze Małym (wziąć w nim mógł udział każdy, kto ukończył 8 lat i jego pasją jest śpiew). Szykuje się wspaniałe, międzypokoleniowe przedsięwzięcie, spektakl muzyczny dla całych rodzin, które zapewne tłumnie wypełnią widownię teatru 11 października o godzinie 18.00. Za reżyserię odpowiedzialna jest Joanna Piwowar-Antosiewicz, która już nieraz oczarowała tyską publiczność swoimi projektami scenicznymi. Co istotne, widowisko tłumaczone będzie na Polski Język Migowy.

Dzień później, bo 12 października, po raz kolejny odkryjemy to mniej znane oblicze Jacka Cygana. *Błękitne krewetki* to spektakl, który rozgrywa się w teatralnej garderobie, gdzie podglądamy dwie aktorki – doświadczoną gwiazdę sceny i młodą debutantkę, które przygotowują się do metamorfozy w Gertrudę i Ofelię z *Hamleta*. Ich rozmowa, początkowo nacechowana niechęcią i rywalizacją, z czasem odślania zaskakujące podobieństwo dwóch, z pozoru zupełnie różnych kobiet. W rolę Gertrudy w spektaklu wciela się Beata Rybotycka.

Bardzo ciekawie zapowiada się również czytanie sceniczne sztuki Jacka Cygana *Kolacja z Gustavem Klimtem* w reżyserii Aliny Moś,



foto: Agnieszka Seidel-Kozuch

10 października. Warto dodać, że sztuka ta jest dramatopisarskim debiutem patrona tegorocznej edycji festiwalu. Tradycyjnie festiwalowi towarzyszyć będzie ogólnopolski Turniej Recytatorski, którego rolą jest popularyzacja sztuki recytatorskiej oraz upowszechnianie literatury polskiej, i jak co roku finałowe recytacje zaprezentowane zostaną tyskiej publiczności.

Jednak LOGOS to tylko teatralna rozgrzewka przed atrakcjami, jakie będą czekały na widzów w kolejnych dniach, już 25 października długo wyczekiwana śląska premiera *Dziejów grzechu* w reżyserii Wojtka Rodaka. Teatr Mały wraz z Narodowym Starym Teatrem im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie jest współproducentem tego przedstawienia, które w zestawieniu prestiżowego miesięcznika „Teatr” – *Najlepszy, najlepsza, najlepszy w sezonie 2023/2024* – otrzymało tytuł Najlepszego przedstawienia.

Kolejna okazja do podziwiania w naszym mieście spektakli, na które w macierzystych teatrach zakup biletu graniczy z cudem, pojawi się już w listopadzie podczas jubileuszowej edycji Tyskich Spotkań Teatralnych, których tegorocznym motywem przewodnim będzie relacja sTwórca-Dzieło. Wtedy to po raz kolejny na deskach Teatru Małego zagości uwielbiana Krystyna Janda, tym razem w spektaklu *Aleja Zasłużonych*, a partnerować jej będą znakomici wykonawcy m.in. Olgierd Łukasiewicz i Emilia Krakowska. Ale to nie jedyne przedstawienie mistrzowskie, jest ich zdecydowanie więcej. Daniela Olbrychskiego będziemy mogli

zobaczyć w spektaklu Teatru IMKA *Ogrodnik*. Niesamowite jest to, że udało się do Tychów zaprosić prawdziwą perłę współczesnego teatru, jaką jest spektakl *Pewnego długiego dnia* z Narodowego Starego Teatru w Krakowie (reż. Luk Perceval). W ramach pokazów mistrzowskich zaprezentowany zostanie również spektakl familijny *Tajemniczy ogród* z Teatru Zagłębia z Sosnowca (reż. Justyna Sobczyk).

Okres zimowy obfitować będzie w premiery własne Teatru Małego, których ostatnimi czasy coraz więcej w repertuarze. Anna Białoń wyreżyseruje spektakl dla dzieci (i nie tylko) *Królowa Śnieżka i siedmiu krasnoludków*. Joanna Piwowar-Antosiewicz zaprezentuje przedstawienie SKS (tytuł roboczy), projekt jest twórczą kooperatywą artystów i artystek skupionych wokół Ośrodka św. Faustyny – Środowiskowego Domu Samopomocy w Tychach oraz zespołu Teatru Małego. Natomiast w wyjątkowy, bo sylwestrowy wieczór Adam Sajnuć z Teatru WARSawy przedstawi swoją interpretację kultowej już sztuki *Sex dla opornych*, z Kamillą Baar w jednej z głównych ról.

Zatem 14 września 2024 roku otworzyła się nowa, wspaniała karta budynku przy ulicy ks. kard. Augusta Hłonda 1, budynku, w którym za sprawą starań wielu ludzi i ich wyjątkowej pracy dzieje się magia i wydarzają się cuda – zwane powszechnie Teatrem!

Marcin Stachoń



fot. Grzegorz Krzysztofik

Święto muzyki

ŚLĄSKA JESIEŃ GITAROWA 2024

Szanowni Państwo! Z ogromną przyjemnością zapraszam na XIX Międzynarodowy Festiwal Śląska Jesień Gitarowa, który kolejny raz zawita do Tychów w ostatnim tygodniu października. Od 1986 roku impreza ta stanowi ważny element w muzycznym kalendarzu naszego miasta, łącząc tradycję z nowoczesnością. Przyciąga do Tychów zarówno mistrzów strun, jak i młode talenty, a także miłośników gitary z Polski i zagranicy.

Tegoroczna edycja obiecuje niezapomniane muzyczne przeżycia. Mamy zaszczyt gościć wybitnych artystów, takich jak wirtuoz siedmiostrunowej gitary Yamandu Costa, laureat Latin Grammy Awards 2021, Marek Napiórkowski, Anabel Montesinos oraz najwybitniejszy przedstawiciel współczesnej sceny flamenco, Antonio Rey (laureat Latin Grammy Awards 2020). Ich występy z pewnością zachwycą i zainspirują publiczność. XIX edycję festiwalu uświetni prapremiera utworu *Koncert epizodyczny* na perkusję, gitarę i smyczki Aleksandra Nowaka, który wykona AUKSO – Orkiestra Kameralna Miasta Tychy z Łukaszem Kuropaczewskim podczas spotkania inauguracyjnego w Mediatece. Do współtworzenia tegorocznej Śląskiej Jesieni Gitarowej zaprosiliśmy łącznie aż 211 artystów z różnych zakątków świata.

Festiwal to nie tylko koncerty, ale także bogaty program edukacyjny. Zaplanowane zostały lekcje mistrzowskie, sesja naukowo-artystyczna,

wystawy instrumentów lutniczych oraz akcesoriów, a przede wszystkim trzyetapowy Konkurs Gitarowy im. Jana Edmunda Jurkowskiego, w którym młodzi, utalentowani gitarzyści będą mieli okazję zaprezentować swoje umiejętności. W tym roku weźmie w nim udział 20 uczestników z 10 krajów, w tym z: Bośni i Hercegowiny, Czech, Francji, Grecji, Korei Południowej, Polski, Ukrainy, Węgier, Wielkiej Brytanii oraz Włoch. Wielokrotnie wygrana w konkursie gitarowym okazywała się dla młodych adeptów gitary „trampoliną” do światowej kariery – wśród tych zwycięzców znajdują się m.in. Marcin Dylla, Jérémy Jouve, Kyuhee Park, Gabriel Bianco, czy też laureatka ostatniej edycji konkursu – Cassie Martin.

Miejskie Centrum Kultury w Tychach organizuje festiwal w ścisłej współpracy z Akademią Muzyczną w Katowicach i partnerskimi instytucjami, takimi jak Filharmonia Śląska w Katowicach, AUKSO – Orkiestra Kameralna Miasta Tychy, czy Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach. W ten sposób zapewniamy wysoki poziom merytoryczny i dbamy o atrakcyjność prezentowanego programu. Dofinansowanie oraz patronat honorowy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dodatkowo podkreślają rangę tego wydarzenia.

Śląska Jesień Gitarowa to prawdziwe święto muzyki, które łączy pokolenia i kultury, oferując różnorodność stylów i brzmień gitary. Zachęcam do zanurzenia się w tej wyjątkowej atmosferze niezapomnianych wrażeń i inspiracji. Serdecznie zapraszam na to wspaniałe spotkanie z muzyką w Tychach, które ponownie na kilka dni staną się stolicą gitary klasycznej.

Maciej Gramatyka
Prezydent Miasta Tychy

Szczegółowy program znajduje się na stronie guitar.tychy.pl



foto: Artur Pławski

Tylko dla orłów!

ŚLĄSKA JESIEŃ GITAROWA 2024

Środa, 23 października, będzie bardzo ważnym dniem dla przynajmniej 20 osób. Tego dnia rozpoczynają się w Tychach przesłuchania Konkursu Gitarowego im. Jana Edmunda Jurkowskiego, towarzyszącego od niemal czterech dekad festiwalowi Śląska Jesień Gitarowa.

Konkurs jest nieodłącznym elementem tyskiego festiwalu od pierwszej jego edycji w 1986 roku. W założeniu miał wyłapywać i w konsekwencji promować najbardziej utalentowanych młodych gitarzystów z całego świata. Skoro miał wyłapywać najlepszych, to i wymagania, stawiane będącym na progu swoich karier instrumentalistom, musiały być ambitne i wysokie. I takie były!

Są na świecie konkursy gitarowe, do których zgłasza się setka czy nawet kilkaset uczestników. Tymczasem na konkurs, nazwany po śmierci twórcy Śląskiej Jesieni Gitarowej jego imieniem, przychodzi „ledwie” kilkadziesiąt zgłoszeń. I nie jest to bynajmniej kwestią słabej promocji konkursu, wręcz przeciwnie. Przez prawie 40 lat tyskie zmagania zdobyły sobie światową renomę i cieszą się wyjątkowym prestiżem. Przez środowisko gitarowe obserwowane są z wielką uwagą, a wielu sądzi, że to konkurs... tylko dla orłów.

To z pewnością zasługa konkursowego programu, który wymaga od uczestników nieprzeciętnego kunsztu wykonawczego, ale i... odwagi.

Tyski konkurs wymaga bowiem – ale i daje szansę – wykonania koncertu z orkiestrą podczas etapu finałowego, co w przypadku imprez tego typu nie jest częste. Podczas dotychczasowych edycji Śląskiej Jesieni Gitarowej nie brakowało muzyków, dla których udział w tyskim finale był pierwszym w życiu artystycznym występem z orkiestrą. A orkiestry festiwalowe zawsze dobierano z wielką starannością: były wśród nich orkiestra Filharmonii Śląskiej, Śląska Orkiestra Kameralna, czy od wielu lat ta najlepsza – AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy pod dyrekcją Marka Mosia.

Program to jedno, drugim zaś powodem prestiżu i wyjątkowości Konkursu Gitarowego im. Jana Edmunda Jurkowskiego są kariery jego laureatów. Nagrody zdobyte w Tychach były jak koło zamachowe późniejszych osiągnięć artystycznych. Począwszy od pierwszej zwyciężczyni konkursu z 1986 roku – Brytyjki Nicolii Hall – poprzez laureatów nagród w kolejnych edycjach tyskiej imprezy, spotykamy nazwiska dobrze dziś znane w światowej gitarowej elicie. Marcin Dylla, Beata Będowska-Huang, Francuzi Jeremy Jouve, Gabriel Bianco, Florian Larousse, Chińczyk Xingye Li czy zwyciężczyni ostatniej edycji, francuska gitarzystka Cassie Martin. To tylko niektórzy instrumentalisci nagradzani w Tychach, a potem potwierdzający zdobyte tu laury w innych konkursach, w tym bodaj najbardziej prestiżowym na świecie konkursie Guitar Foundation of America. To muzycy, których dziś chętnie goszczą największe sale koncertowe świata, a publiczność owacyjnie reaguje na ich występy. A zaczęli w Tychach...

Jako się rzekło, w II etapie tegorocznego Konkursu Gitarowego im. Jana Edmunda Jurkowskiego wystartuje 20 uczestników z Polski, Włoch, Ukrainy, Grecji, Francji, Czech, Korei Południowej, Wielkiej Brytanii, Węgier oraz Bośni i Hercegowiny, wyłonionych przez międzynarodowe jury pod przewodnictwem Marcina Dylli na podstawie nadesłanych materiałów video. Przed jurorami wystąpią na żywo 23 i 24 października, jak zwykle w sali Zespołu Szkół Muzycznych w Tychach. Najwyżej szybujące orły zostaną zaproszone do finału, podczas którego 27 października w Mediatece wykonają z towarzyszeniem orkiestry AUKSO jeden z dwóch koncertów gitarowych. Stawką – oprócz niewątpliwego prestiżu i chwały – jest nagroda w wysokości 5 tysięcy euro, wysokiej klasy gitara koncertowa i zaproszenia na koncerty i recitale w Polsce i Europie.

WW



foto: Paweł Stelmach

Podróż do nieistniejących, ale możliwych światów

AUKSODRONE 2024

Jedna orkiestra, jeden dyrygent, jedno miejsce. Trzy dni i siedem koncertów poświęconych muzyce współczesnej, jazzowej i elektronicznej. W pierwszy weekend października, w tyskiej Mediatece po raz siódmy zabrmi polska muzyka najnowsza sygnowana znakiem festiwalu Auksodrone.

W tym roku zaproszenie do współpracy z AUKSO Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy przyjęli: Grzegorz Tarwid – niezwykle wszechstronny pianista, który czerpie z tradycji polskiego jazzu i duńskiej szkoły improwizacji, Qba Janicki – perkusista, artysta dźwiękowy i eksperymentator, a także formacja Bastarda, stanowiąca pomost między współczesnością a muzyką poprzednich stuleci i różnych kultur, oraz saksofonista i klarncista Marek Pospieszalski.

Festiwal zainauguruje w piątek 4 października projekt *Chłód* – to pierwszy solowy koncert Grzegorza Tarwida przeznaczony na orkiestrę smyczkową, fortepian oraz dziecięcy syntezator, który nada kompozycji analogowego, niewypolerowanego studyjnie, autentycznego brzmienia. Spotkaniem z nietradycyjnym instrumentarium i cyfrową elektroniką

będzie nadto koncert bydgoskiego perkusisty Qby Janickiego. Artysta posłuży się amplifikowaną i skonstruowaną z najprostszych elementów mechanicznych i elektroakustycznych perkusją. Do wspólnego wykonania *Bionic Environments* – dźwiękowego obrazu o kilku nieistniejących jeszcze, ale możliwych światach, Janicki zaprosił chińsko-amerykańską wokalistkę Audrey Chen. Z kolei powracający na Auksodrone Marek Pospieszalski, w tym roku w projekcie solowym, przedstawi słuchaczom kompozycję *Nadnaturalny*, w której posłuży się dwiema taśmami z zarejestrowaną oldschoolową elektroniką i brzmieniami miksowanymi na żywo. Pospieszalski, nawiązując do tradycji polskiego studia elektroakustycznego i poszukując nowego indywidualnego brzmienia, buduje muzyczny pomost pomiędzy przeszłością a tym, co jeszcze przed nami. Dźwiękową podróż po światach znanych i nieznanym, z przeszłości do przyszłości uzupełni trio Bastarda, wystąpi dwukrotnie – otworzy festiwal w piątek 4 października i zagra na jego finał w niedzielę 6 października. Zespół w składzie: Tomasz Pokrzywiński (wiolonczela), Paweł Szamburski (klarnet) i Michał Górczyński (klarnet basowy) sięgnie do tradycji żydowskiej dynastii: Modzitz, Shapiro i Kohnitz. Na repertuar koncertów złożą się chasydzkie niguny – mistyczne, religijne pieśni pozbawione słów, których rozwój datuje się na XVII–XVIII wiek.

Tradycją festiwalu są premiery dramatów muzycznych Aleksandra Nowaka, pisane do librett oryginalnych bądź adaptujące współczesną prozę. W ubiegłych latach na zamówienie Auksodrone powstały dzieła komponowane w bliskiej współpracy z takimi pisarzami, jak Szczepan Twardoch, Radek Rak i Marcin Wicha. Współpracę z tym ostatnim Nowak kontynuuje, a jej efekt – *Febrę arktyczną*. *Comedia harmonica* usłyszymy drugiego dnia festiwalu (5 października) w wykonaniu połączonych zespołów: AUKSO Orkiestry Kameralnej Miasta Tychy i Capelli Cracoviensis. Akcja dzieła – hybrydy na pograniczu lirycznego madrygału oraz wczesnego dramatu muzycznego – rozgrywa się w chacie na grenlandzkim pustkowiu i opowiada o życiu dwóch legendarnych eksploratorów duńskiej Arktyki, którzy czekali na pomoc w samotności trzy lata.

Tegoroczna edycja festiwalu to również okazja do świętowania jubileuszu siedemdziesiątych urodzin Pawła Szymańskiego, jednego z najważniejszych żyjących polskich twórców muzyki współczesnej. Jego utwory: *Quasi una sinfonia*, *Dwie etiudy* i *Simple Music* zabrzmiały w wykonaniu orkiestry oraz solistów: Piotra Sałajczyka przy fortepianie i wiolonczelistki Magdaleny Bojanowicz.

Agnieszka Lakner

Z pełnym programem festiwalu można zapoznać się na stronie www.auksodrone.com



foto: Grzegorz Krzysztofik

Cztery gitary i słońce

ŚLĄSKA JESIEŃ GITAROWA 2024

20 października rozpoczyna się kolejna edycja Śląskiej Jesieni Gitarowej. Jednym z najważniejszych punktów jej programu jest niewątpliwie koncert *W promieniach śródziemnomorskiego słońca*. W sali Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach wystąpią wybitni gitarzyści: Kupiński Guitar Duo, Justyna Sobczak-Dylla i Marcin Dylla.

Kupiński Guitar Duo to jeden z najbardziej cenionych w Polsce duetów gitarowych. Tworzą go Ewa Jabłczyńska i Dariusz Kupiński – muzycy, którzy występowali z recitalami w USA, Meksyku, Chinach, Japonii, na Tajwanie i w większości krajów Europy. Laureaci kilkudziesięciu nagród w najważniejszych gitarowych konkursach są regularnie zapraszani do prowadzenia kursów mistrzowskich w kraju i za granicą. Wieloma nagrodami, a także statusem jednego z najwybitniejszych gitarzystów klasycznych, może się pochwalić także Marcin Dylla, którego również

usłyszymy w tym koncercie. To o nim, po jednym z recitali w Waszyngtonie, „The Washington Post” napisał: „Jeśli ktokolwiek miałby wątpliwości, że Marcin Dylla należy do najbardziej utalentowanych gitarzystów naszej planety, to tego wieczoru zostały one rozwiane całkowicie”. Marcin Dylla pochodzi z Chorzowa. A mocny skład gitarowy podczas koncertu w sali NOSPR uzupełni Justyna Sobczak-Dylla, gitarzystka i zdobywczyni laureatów m.in. w Hiszpanii, Niemczech, Czechach, Słowacji i Meksyku.

Cała czwórka w towarzystwie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia pod batutą Dawida Runtza wykona trzy utwory. Pierwszym z nich będzie *Taniec symfoniczny* z 1927 roku. Autor dzieła – chorwacki kompozytor Jakov Gotovac – daje w nim upust swojej fascynacji tradycjami ludowymi i bałkański, na pewno więc w tym utworze usłyszymy folklor. A potem będzie jeszcze goręcej za sprawą Joaquina Rodrigo, który z Bałkanów zabierze nas na południe Hiszpanii. *Concierto Andaluz* na orkiestrę i cztery gitary to poetyckie przywołanie Andaluzji z jej dźwiękami, zapachem kwiatów i promieniami śródziemnomorskiego słońca.

Hiszpańskie klimaty wybrzmiały też w trzecim utworze tego koncertu, a będzie nim suita baletowa z grand opery *Le Cid* Julesa Masseneta. Ta muzyczna opowieść o średniowiecznym kastylijskim rycerzu tak zachwyciła francuskich słuchaczy, że po premierze w 1885 roku operę wystawiano jeszcze przez pięćdziesiąt kolejnych wieczorów. Czy z równym entuzjazmem przyjmą ją uczestnicy Śląskiej Jesieni Gitarowej? Biorąc pod uwagę wykonawców i ich żywiołowe i pełne pasji wystąpienia gitarowe, nie ma innej możliwości. A jeśli dodać do tego, że wszystko to odbędzie się w jednej z najlepszych sal koncertowych w Europie, należy się spodziewać absolutnego hit koncertowego. 20 października, w samo południe.

Justyna Stolfik-Binda

KALENDARIUM PAŹDZIERNIK 2024

4 9.00

SPEKTAKL

Roman Pisarski

PIES, który jeździł koleją

reż. Aniela Kokosza, Paulina Giwer-Kowalewska, Teatr Mały w Tychach

Pasaż Kultury Andromeda pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

20 zł

Kolejny spektakl: 4 października, godz. 11.00

Rezerwacja dla grup zorganizowanych: 32 227 20 67 joanna.piwowar@teatrmaly.tychy.pl

4 17.30

KABARET

Gościnnie

Pociechy Kabaret Hrabi

Teatr Mały w Tychach ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Sztukoteka

120 zł, 140 zł

Kolejny występ: 4 października, godz. 20.30

Bilety: kasa Teatru Małego bilety.na.pl

4 19.30

KONCERT

AUKSODRONE

Ad Libitum / AUKSO x Grzegorz Tarwid

Grzegorz Tarwid – fortepian
Marek Moś – dyrygent
AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

49 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka (na godzinę przed koncertem)

Bilet upoważnia do udziału w wydarzeniach festiwalu AUKSODRONE w dniu 4.10.2024 r.

4 21.15

KONCERT

AUKSODRONE

Roots / AUKSO x Bastarda – Nizozot: Dynastia Modzitz

Paweł Szamburski – klarnet
Michał Górczyński – klarnet kontrabasowy
Tomasz Pokrzywiński – wiolonczela

Marek Moś – dyrygent
AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

49 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka (na godzinę przed koncertem)

Bilet upoważnia do udziału w wydarzeniach festiwalu AUKSODRONE w dniu 4.10.2024 r.

5 10.00

WARSZTATY

Weekend seniora z kulturą

Jesienne wianki i krasnale

Prowadzenie: Marta Solecka

Miejskie Centrum Kultury w Tychach ul. Bohaterów Warszawy 26

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Kolejne warsztaty: 5 października, godz. 12.00

Zapisy: 691 770 344

5 10.00

POKAZ FILMU

Weekend seniora z kulturą

Kupiliśmy zoo (2011)

reż. Cameron Crowe

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 438 04 81, mbp.tychy.pl

5 11.00

OPROWADZANIE

Weekend seniora z kulturą

Pamiętamy o ogrodach

wydarzenie towarzyszące wystawie *Garden party – irysy Doroty Wejchert*

Muzeum Miejskie w Tychach pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Kolejne oprowadzanie: 5 października, godz. 15.00

Zapisy: 887 450 212 (także SMSem) k.grobelna@muzeum.tychy.pl

5 12.00

SPOTKANIE

Weekend seniora z kulturą

Klockowe pokolenia

swobodne budowanie z klocków lego dla seniorów i ich wnuków

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 438 04 81, mbp.tychy.pl

5 12.00

SPEKTAKL

Roman Pisarski

PIES, który jeździł koleją

reż. Aniela Kokosza, Paulina Giwer-Kowalewska, Teatr Mały w Tychach

Pasaż Kultury Andromeda pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

25 zł

Bilety: kasa Teatru Małego lub teatrmaly.tychy.interticket.pl

5 16.30

SPOTKANIE

NiCi połączeń

pl. św. Anny 7b

Niezależny Instytut Kultury

Wstęp wolny

5 17.30

KONCERT

AUKSODRONE

S70 / AUKSO x Paweł Szymański

Magdalena Bojanowicz – wiolonczela
Piotra Sałajczyk – fortepian
Marek Moś – dyrygent
AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

49 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka (na godzinę przed koncertem)

Bilet upoważnia do udziału w wydarzeniach festiwalu AUKSODRONE w dniu 5.10.2024 r.

5 19.30

KONCERT

AUKSODRONE

Ad Libitum / AUKSO x Qba Janicki

Qba Janicki – perkusja, elektronika

Audrey Chen – wokale
Marek Moś – dyrygent
AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

49 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka (na godzinę przed koncertem)

Bilet upoważnia do udziału w wydarzeniach festiwalu AUKSODRONE w dniu 5.10.2024 r.

5 21.15

KONCERT

AUKSODRONE

Opera / Aleksander Nowak x Marcin Wicha: Febra arktyczna. Comedia harmonica

Capella Cracoviensis
Marek Moś – dyrygent
AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

49 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka (na godzinę przed koncertem)

Bilet upoważnia do udziału w wydarzeniach festiwalu AUKSODRONE w dniu 5.10.2024 r.

6 15.00

SPEKTAKL

Gościnnie

Michał Paszczyk

Telewizja kłamie

Teatr Mały w Tychach ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Copa.pl

110 zł, 140 zł

Kolejny spektakl: 6 października, godz. 18.30

Bilety: copa.pl

6 19.30

KONCERT

AUKSODRONE

Ad Libitum / AUKSO x Grzegorz Pośpieszański

Marek Pospieszalski – saksofon

Marek Moś – dyrygent
AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

49 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka (na godzinę przed koncertem)

Bilet upoważnia do udziału w wydarzeniach festiwalu AUKSODRONE w dniu 6.10.2024 r.

6 21.15

KONCERT

AUKSODRONE

Roots / AUKSO x Bastarda – Nizozot: Dynastia Kohznitz

Paweł Szamburski – klarnet
Michał Górczyński – klarnet kontrabasowy
Tomasz Pokrzywiński – wiolonczela
Marek Moś – dyrygent
AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

Mediateka al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

49 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka (na godzinę przed koncertem)

Bilet upoważnia do udziału w wydarzeniach festiwalu AUKSODRONE w dniu 6.10.2024 r.

7 18.00

POKAZ FILMU

Andromeda – kino, jakie znamy

Strefa interesów (2023)

reż. Jonathan Glazer

Pasaż Kultury Andromeda pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 780 32 03, pasazkultury-andromeda@teatrmaly.tychy.pl

7 19.00

SPOTKANIE

Spotkanie z Podróżnikiem

Sycylia poza pocztówką

Opowiada: Ewa Świdowska

Klub Wilkowyje MCK ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy: 32 227 26 22, 691 770 344 klub@mck.tychy.pl

9 18.00

SPEKTAKL

XI Tyski Festiwal Słowa LOGOS FEST / edycja Cygan

Jacek Cygan

Leopold z Gustavem Klimtem

reż. Krzysztof Jasiński, Teatr STU, Kraków

Teatr Mały w Tychach ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

70 zł

Bilety: kasa Teatru Małego teatrmaly.tychy.interticket.pl

9 17.00

WARSZTATY

Kulturalna Środa

Laboratorium światła

Laboratorium Pana Korka

Klub Urbanowice MCK ul. Przejazdowa 8

Klub Urbanowice MCK

Wstęp wolny

Zapisy: 726 261 375 urbanowice@mck.tychy.pl

10 16.00

SPOTKANIE

Budżet Obywatelski

Dzień Seniora w Cielmicach

Prowadzenie: Robert Lubowiecki

Dom Przyjęć Viktoria ul. ks. K. Szojdy 10

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 438 20 61 mck@mck.tychy.pl

10 17.00

WARSZTATY

Budżet Obywatelski

Laboratorium dźwięku

Laboratorium Pana Korka

Przedszkole nr 3 ul. Paprocańska 156

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy: 32 227 26 22, 691 770 344 klub@mck.tychy.pl

10 18.00

CZYTANIE SCENICZNE

XI Tyski Festiwal Słowa LOGOS FEST / edycja Cygan

Jacek Cygan

Kolacja z Gustavem Klimtem

reż. Alina Moś

Pasaż Kultury Andromeda pl. K.K. Baczyńskiego 2 Scena Kameralna

Teatr Mały w Tychach

wstęp wolny

Wejściówki do odbioru w kasie Teatru Małego

11 18.00

KONCERT

XI Tyski Festiwal Słowa LOGOS FEST / edycja Cygan

Jacek Cygan

Zrobimy sztorm

reż. Joanna Piwowar-Antosiewicz

Teatr Mały w Tychach ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

70 zł

Bilety: kasa Teatru Małego

12 11.00

OPROWADZANIE

Poznaj Stadion Miejski i Tyską Galerię Sportu

Prowadzenie: Kamil Hajduk

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

12 17.00

SPEKTAKL

*XI Tyski Festiwal Słowa
LOGOS FEST / edycja
Cygan*

Jacek Cygan

Błękitne krewetki

reż. Krzysztof Jasiński, Teatr
STU, Kraków

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

70 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
teatrmaly-tychy.interticket.pl

12 20.00

WIDOWISKO LITERACKIE

*XI Tyski Festiwal Słowa
LOGOS FEST / edycja
Cygan*

Jacek Cygan

Czas nas uczy pogody

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2
Scena Kameralna

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

Wejściówki do odbioru w kasie
Teatru Małego

13 18.00

KONCERT

*XI Tyski Festiwal Słowa
LOGOS FEST / edycja
Cygan*

Jacek Cygan

Goethe. Profil podwójny

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

80 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
teatrmaly-tychy.interticket.pl

17 17.00

WYKŁAD

To jest sztuka!

Między prawdą a fantazją. Hieronim Bosch

Prowadzenie: Katarzyna
Czapla-Durska

Pasaż Kultury Andromed
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

17 18.00

SPEKTAKL

*Czwartek z Teatrem
dla Dzieci*

Anna Kandziora

Koty trzy w podróży

Teatr Gry i Ludzie, Katowice

Klub Wilkowyje MCK
ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy: 691 770 344, 32 227 26 22
klub@mck.tychy.pl

18 9.00

SPEKTAKL

Astrid Lindgren

Dzieci z Bullerbyn

reż. Anna Białoń, Teatr Mały
w Tychach

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

20 zł

Kolejny spektakl:
18 października, godz. 11.00
Rezerwacje dla grup
zorganizowanych: 32 780 32 02
anna.bialon@teatrmaly.tychy.pl

18 18.00

SPOTKANIE

Ironwoman, czyli kobieta z żelaza

spotkanie z Alicją Pyszką-
-Bazan, dwukrotną
rekordzistką świata w ultra-
-triathlonie

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Kamil Hajduk
Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

18 18.00

SPOTKANIE AUTORSKIE

*Świat na wyciągnięcie
ręki*

Włochy. Tadeusz Chudecki

Prowadzenie: Marcin
Michrowski

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tychach
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

19 10.00

SZACHY

Otwarty Turniej Szachowy w Wilkowyjach

Prowadzenie i sędziowanie:
Kazimierz Stryjski

Klub Wilkowyje MCK
ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy w dniu turnieju u sędziego

19 11.00

WARSZTATY

Aukso4Kids

Konstruktorzy

Mediateka
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

30 zł

Bilety: ticketmaster.pl lub Mediateka
(na godzinę przed koncertem)

19 11.00

OPROWADZANIE

Stadion Zimowy, jakiego nie znacie

Prowadzenie: Kamil Hajduk
i Borys Kymona

zbiórka przed pubem sporto-
wym Iglo
ul. gen. Ch. de Gaulle'a 2

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Gość: Arkadiusz Sobecki
Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

19 16.00

SPEKTAKL

Astrid Lindgren

Dzieci z Bullerbyn

reż. Anna Białoń, Teatr Mały
w Tychach

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

25 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
teatrmaly-tychy.interticket.pl

20 12.00

KONCERT

*Śląska Jesień Gitarowa
2024*

W promieniach śródziemnomor- skiego słońca

Ewa Jabłczyńska – gitara
Dariusz Kupiński – gitara
Marcin Dylla – gitara
Justyna Sobczak-Dylla
– gitara

Dawid Runtz – dyrygent
Narodowa Orkiestra
Symfoniczna Polskiego
Radia

Sala koncertowa NOSPR
Katowice, pl. W. Kilara 1

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

65 zł, 110 zł

Bilety: nospr.org.pl

20 17.00

KONCERT

*Śląska Jesień Gitarowa
2024*

Mateusz Kowalski / Maciej Zakrzewski

Mateusz Kowalski – gitara
Maciej Zakrzewski – organy

Filharmonia Śląska
Katowice, ul. Sokolska 2

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

25 zł, 30 zł

Bilety: filharmonia-slaska.eu

20 17.00

SPEKTAKL

Gościnnie

Krzysztof Kędziora

Rubinowe gody

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Muza Agencja Artystyczna

90 zł, 130 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
ebilet.pl, biletyna.pl, kupbilecik.pl

21 18.00

POKAZ FILMU

*Andromeda – kino, jakie
znamy*

Helmut Newton. Piękno i bestia (2020)

reż. Gero von Boehm

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 780 32 03
pasazkulturyandromeda@te-
atrmaly.tychy.pl

21 19.00

KONCERT

*Śląska Jesień Gitarowa
2024*

Marcin Koziół / Marek Nosal / Roman Widaszek / Orkiestra Kameralna Archetti

Marcin Koziół – gitara
Marek Nosal – gitara
Roman Widaszek – klarnet
Orkiestra Kameralna
Archetti
Maciej Tomaszewicz – dyry-
gent

Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
Katowice, ul. Zacisze 3

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Wejściówki do odbioru w Akademii
Muzycznej (Katowice, ul. Zacisze 3)

22 14.00

WARSZTATY

Lekcje mistrzow- skie z Anabel Montesinos

Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
Katowice, ul. Zacisze 3

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

22 19.00

KONCERT

*Śląska Jesień Gitarowa
2024*

Cassie Martin / Marco Piperno

Cassie Martin – gitara
Marco Piperno – gitara

Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
Katowice, ul. Zacisze 3

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Wejściówki do odbioru w Akademii
Muzycznej (ul. Zacisze 3, Katowice)

23 18.00

WARSZTATY

Kulturalna Środa

Ozdoba jesienno- -halloweenowa

Prowadzenie: Maria Mazur-
-Cichy

Klub Urbanowice MCK
ul. Przejazdowa 8

Klub Urbanowice MCK

Wstęp wolny

Zapisy: 726 261 375
urbanowice@mck.tychy.pl

23 18.30

KONCERT

*Śląska Jesień Gitarowa
2024*

Łukasz Kuropaczewski / Marek Napiórkowski / AUKSO

AUKSO Orkiestra Kameralna
Miasta Tychy
Marek Moś – dyrygent
Łukasz Kuropaczewski
– gitara
Marek Napiórkowski – gitara

Mediateka
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

80 zł, 90 zł, 360 zł

Bilety: ticketmaster.pl

24 17.00

WARSZTATY

Warsztaty rodzinne

Jesienne domki

Prowadzenie: Marta Solecka

Klub Wilkowyje MCK
ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy (od 10 października):
32 227 26 22, 691 770 344
klub@mck.tychy.pl

24 18.30

KONCERT

*Śląska Jesień Gitarowa
2024*

Cassie Martin / Mateusz Kowalski / Radomska Orkiestra Kameralna

Cassie Martin – gitara
Mateusz Kowalski – gitara
Radomska Orkiestra
Kameralna
Szymon Morus – dyrygent

Mediateka
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

60 zł, 70 zł, 360 zł

Bilety: ticketmaster.pl

25 10.00

WARSZTATY

*Śląska Jesień Gitarowa
2024*

Lekcje mistrzowskie

Prowadzenie:
Anabel Montesinos
József Eötvös
Martin Krajčo
Marcin Dylla
Cassie Martin
Thomas Offermann

Zespół Szkół Muzycznych
im. F. Rybickiego
al. Niepodległości 53

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

25 11.00

SPEKTAKL

Stefan Żeromski

Dzieje grzechu

reż. Wojciech Rodak
Narodowy Stary Teatr
im. Heleny Modrzejewskiej
w Krakowie

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

25 zł

Bilety: kasa Teatru Małego

25 18.00

SPEKTAKL

Premiera
Stefan Żeromski

Dzieje grzechu

reż. Wojciech Rodak
Narodowy Stary Teatr
im. Heleny Modrzejewskiej
w Krakowie

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

65 zł

Kolejny spektakl:
26 października, godz. 18.00

Bilety: kasa Teatru Małego
teatrmaly-tychy.interticket.pl

25 18.30

KONCERT

Śląska Jesień Gitarowa
2024

Beata Będkowska- -Huang & SONOS Kwartet / Guitar4mation / Friend 'n Fellow

Beata Będkowska-Huang –
gitara

Sonos Kwartet:

Małgorzata Hlawsa – flet
Marta Huget-Skiba
– skrzypce

Anna Grzybała – altówka
Joanna Urbańska-Miksza
– wiolonczela

Guitar4mation:

Petr Saidl
Campbell Diamond
Martin Schwarz
Michał Nagy

Friend 'n Fellow:

Thomas Fellow – gitara
Constanze Friend – wokół

gościnnie:

Gabriela Kubarska
– skrzypce

Mediateka

al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

60 zł, 70 zł, 360 zł

Bilety: ticketmaster.pl

26 9.00

WYKŁAD

Śląska Jesień Gitarowa
2024

III Sesja nauko- wo-artystyczna Gitara. Wczoraj – dziś – jutro

Program:

Zbigniew Dubiella:

*Fenomen Andresa Segovii
z perspektywy XXI wieku*
Martin Krajco: J.K. Mertz.
*Composer of European di-
mension*

Wojciech Gurgul: *Od barwy
do wirtuozerii. O głównych
czynnikach rozwoju polskiej
twórczości gitarowej w dru-
giej połowie XX wieku*

Anna Rutkowska: *Polskie
wykonawstwo gitarowe
w świetle dokumentacji
Archiwum Polskiego Radia
do roku 1993*

panel wspomnieniowy: *Jan
Edmund Jurkowski (1933–
1989), Romuald Jurkowski
(1956–2024)*

prezentacje specjalistyczne:
D'Addario, Interton, Quena,
Adrian Kobza

Hotel Tychy

al. Jana Pawła II 10

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

26 18.30

KONCERT

Śląska Jesień Gitarowa
2024

Anabel Montesinos / Yamandu Costa / Alessandro Penezzi

Anabel Montesinos – gitara
Yamandu Costa – gitara
Alessandro Penezzi – gitara

Mediateka

al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

100 zł, 110 zł, 360 zł

Bilety: ticketmaster.pl

27 12.00

KONCERT

Śląska Jesień Gitarowa
2024

Finał XIX Między- narodowego Konkursu Gitarowego im. J.E. Jurko- wskiego

AUKSO Orkiestra
Kameralna Miasta Tychy
Marek Moś – dyrygent

Mediateka

al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

50 zł, 60 zł, 360 zł

Bilety: ticketmaster.pl

27 16.00

SPEKTAKL

Gościnnie

Paul Elliott

Przesyłka z zaświatów

reż. Cezary Żak

Teatr Mały w Tychach

ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Agencja Artystyczna Certus

130 zł, 140 zł

Bilety: www.kupbilecik.pl

Kolejny spektakl:
27 października, godz. 18.30

27 17.00

SPEKTAKL

Henryk Sienkiewicz

Latarnik

reż. Alina Moś, Teatr Mały
w Tychach

Pasaż Kultury Andromed
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

25 zł

Bilety: kasa Teatru Małego

27 18.30

KONCERT

Śląska Jesień Gitarowa
2024

Antonio Rey z zespołem

Antonio Rey Navas – gitara
Antonio Rey Páez – gitara
Makario Ibáñez Díaz – wokół
perkusja
José Ibáñez Díaz – wokół
perkusja

Mediateka

al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

80 zł, 90 zł, 360 zł

Bilety: ticketmaster.pl

29 9.00

SPEKTAKL

Henryk Sienkiewicz

Latarnik

reż. Alina Moś, Teatr Mały
w Tychach

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

15 zł, 20 zł

Kolejny spektakl:
29 października, godz. 11.00
Rezerwacje dla grup zorganizowa-
nych: 32 780 32 02
anna.bialon@teatrmaly.tychy.pl

30 18.00

SPOTKANIE AUTORSKIE

Tury Kultury

Aleksandra Kostka

Prowadzenie: Marcin
Michrowski

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tychach

al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

Objazd gospodarski po dobrach księcia pszczyńskiego

TRZECIM OKIEM

Muzeum Miejskie w Tychach zorganizowa- ło przejazd rowerowy szlakiem dóbr księcia pszczyńskiego.

Wyprawę rozpoczęliśmy od dawnego centrum wsi Tychy – dzisiejszego Rynku. Dzięki licznym materiałom źródłowym wiemy, że ziemia pszczyńska – zwana także księstwem pszczyńskim – stanowiła jedno z księstw piastowskich w wiekach XIII, XIV oraz XV, najpierw jako część księstwa opolsko-raciborskiego, następnie księstwa cieszyńskiego – sprzedana przez księcia Kazimierza II cieszyńskiego węgierskiemu szlachcicowi Aleksemu Thurzo. Ukonstytuował on prawnie obszar zakupiony w 1517 roku jako Pszczyńskie Wolne Państwo Stanowe, składające się z ponad 50 wsi oraz 4 miast. Kolejni właściciele tej ziemi pochodzili z rodu Promnitzów, saskich Anhaltów oraz dolnośląskich Hochbergów.

Jedną z własności księcia była wieś Tychy, pierwszy raz wzmiankowana w protokolarzu miasta Pszczyzny w 1467 roku, gdzie pod tą datą widnieje zapis: „Dominikowi z Tychów zapłacono 5 groszy”. Notatka ta potwierdza istnienie wsi w 1467 roku. Czy istniała wcześniej? – być może. Wieś obfitowała w hodowlane stawy rybne, należące do księcia, dzierżawione przez okolicznych gospodarzy – m.in. staw znajdujący się w miejscu dzisiejszego rynku, zwany „Tyskim” lub „Kościelnym”. W centrum dawnej wsi znajdował się także kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny. Murowana świątynia powstała w latach 1780–1782, dzięki staraniom proboszcza Stanisława Krocza. Budowa była możliwa dzięki ofiarności księcia pszczyńskiego – Fryderyka Erdmanna Anhalt-Köthen.

Kolejne przystanki rowerowej wyprawy związane były z opowieściami o księżęcym folwarku. Wszystko, co leżało w obrębie wsi, a nie było oddane do użytku jej mieszkańcom, stanowiło dominium księcia. Zabudowania browaru były częścią folwarku, a w ich bliskiej odległości powstał zamek myśliwski, którego rozbudowę ukończono w 1775 roku i w takiej postaci zachował się do czasów współczesnych. Widoczne dziś zabudowania browaru księżęcego pochodzą z połowy wieku XIX.

Ze Starych Tychów grupa rowerzystów wyruszyła do dawnego przysiółka Żwaków. Zatrzymaliśmy się w okolicy dzisiejszego osiedla U, powstałego na gruzach dawnego księżęcego kamieniołomu Skąła, wspomnianego w *Kronice Szkoły Powszechnej w Żwakowie*, gdzie pod datą 1898/1899 widnieje zapis o jego funkcjonowaniu od przynajmniej dwóch lat, kiedy to zaczęto pozyskiwać piaskowiec, potrzebny do budowy leżakowni browaru księżęcego.

Podczas postoju wspomniano także inny tyski przysiółek – Czułów, gdzie w XVIII wieku uruchomiona została księżęca cegielnia. Kolejną inwestycją księcia było założenie w 1885 roku fabryki celulozy, uruchomionej dwa lata później. Produkowała początkowo jedynie celulozę sulfitową, z czasem rozszerzono produkcję o papier, ług sulfitowy oraz ligninę.

Ważnym przystankiem na trasie przejazdu była Huta Paprocka, istotny ośrodek gospodarczy na ziemi pszczyńskiej. Jej powstanie datowane jest na początek XVIII wieku. Urządzenia dymarskie poruszane były siłą wody pochodzącej z rzeki Gostyni, spiętrzanej w obrębie akwenu znanego nam dziś jako Jezioro Paprocańskie. Rozbudowaną hutę książe Fryderyk Erdmann nazwał „Ludwig”, na cześć jednego ze swoich potomków.



Staloryt z Zameczkiem Myśliwskim Promnice według projektu Olivera Pavelta, zbiory Działu Historii Miasta Muzeum Miejskiego w Tychach

Po przejeździe wokół Jeziora Paprocańskiego zatrzymaliśmy się w sąsiedztwie letniej rezydencji książąt pszczyńskich – Zameczku Promnice. Pierwszy projekt Zameczku Myśliwskiego Promnice autorstwa Olivera Pavelta zrealizowany został w 1861 roku. Prócz zameczku powstały także stajnia, wozownia oraz leśniczówka. Bryłę zamku tworzyły dwa piętrowe budynki, przecinające się pod kątem prostym. Nad całością dominowała wieża ozdobiona figurką lwa trzymającego strzałę wskazującą kierunek wiatru. Budynek zdobyły liczne ganki i wykusze. W 1867 roku na zamku wybuchł pożar, który strawił wszystkie zabudowania. Dzięki staraniom i wytrwałości książąt z dynastii Hochbergów zameczek został odbudowany już w 1868 roku.

Spod Zameczku Myśliwskiego, Traktem Księżęcym, wyruszyliśmy w stronę kolejnej wsi księżęcej – Kobióra, który należał do starych pszczyńskich wsi, wzmiankowany w materiałach źródłowych w połowie XV wieku, wówczas jako niewielka osada zagrodnicza. W XVI wieku na jego terenie założono folwark pańszczyźniany, który dzięki produkcji rolnej utrzymywał znaną w okolicy stadninę koni. Ludność Kobióra związana była z tartakiem księżęcym, pierwszym zakładem produkcyjnym, założonym w 1852 roku. Kiedy przejechalśmy dawną wieś, dotarliśmy do miejsca, gdzie w okresie II wojny światowej funkcjonował leśny podobóz niemieckiego nazistowskiego obozu Auschwitz-Birkenau. Następnie skierowaliśmy się w stronę rezerwatu przyrody Babczyno Dolina, na który w ogromnej części składa się rozlewisko rzeki Korzyniec.

Przejechalśmy także przez Piasek, jednak w tym miejscu nie zatrzymaliśmy się. Naszym celem była siedziba pszczyńskiego rodu panującego – zamek, do którego dotarliśmy w godzinach popołudniowych. Usłyszeliśmy jeszcze kilka słów o siedzibie rodowej panów na Pszczyźnie – formie budowli, jaką dziś znamy, powstałej podczas przebudowy z lat 1870–1876. Po wspólnych fotografiach mogliśmy odetchnąć. Przejazd całą trasą wraz z postojami zajął nam około 6 godzin; przejechalśmy około 35 km, łącząc ruch fizyczny z aktywnością na polu intelektualnym.

Agata Berger-Połomska

Współorganizator: klub Kolarski PTTK Gronie
Prowadzenie: Agata Berger-Połomska, Cezary Sawicki

Prezydent Miasta Tychy
Maciej Gramatyka
zaprasza

EDYCJA CYGAN

[LOGOS]
FEST XI TYSKI
FESTIWAL
SŁOWA

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

TM teatr mały
tychy

JACEK CYGAN

LEOPOLD

9.10.2024 godz. 18.00
Teatr Mały w Tychach



ZROBIMY SZTORM

RODZINNE WIDOWISKO MUZYCZNE Z UTWORAMI JACKA CYGANA

11.10.2024 godz. 18.00
Teatr Mały w Tychach

JACEK CYGAN

BŁĘKITNE KREWETKI

12.10.2024 godz. 17.00
Teatr Mały w Tychach



GOETHE. PROFIL PODWÓJNY

koncert finałowy

13.10.2024 godz. 17.00
Teatr Mały w Tychach

więcej informacji: teatrmaly.tychy.pl